

MINNEBO, Bernard, letterzetter, kleinhandelaar

en politicus (Brugge 15 juli 1867 - Brugge 5 augustus 1919).

Zoon van Bruno, arbeider, en Colette Craye, visverkoopster. Na het vroegtijdig overlijden van zijn vader werd Minnebo opgenomen in een weeshuis te Brugge. Hij verbleef er van 1877 tot '83 en volgde ondertussen lessen aan de Nijverheidsschool. Van 24 juli 1884 af tot 3 augustus '85 was hij door de Commissie van Openbare Onderstand uitbesteed bij een particulier. Daarna kwam hij als letterzetter bij de Gazette van Brugge. Van zijn huwelijk af in 1900 met de dochter van een tuinier tot zijn overlijden dreef hij een kleinhandel in koffie en koloniale waren.

Zijn levensloop werd in grote mate bepaald door een dubbele omstandigheid. Als leerjongen bij de Gazette van Brugge kwam hij in contact met een groep van zeer actieve flaminganten, onder wie de uitgever G. Stock, en de redacteur C. Moeyaert. Verder leerde hij, als leermeester aan de katholieke Zondagsschool en als prefect van de congregatie van de St.-Annaparochie, de onderpastoor Florimond Fonteyne kennen. Toen priester Daens van Aalst een poging ondernam om te Brugge partijgangers te werven, viel deze groep van Vlaamsgezinden uiteen en werd elk van hen voor een beslissende keuze geplaatst. De conservatieven, onder wie vooral Stock, bleven binnen de katholieke partij, de progressieven, onder wie vooral Moeyaert, Fonteyne en Minnebo, scheidden zich af en volgden Daens. Na de overplaatsing van Fonteyne naar Zarren zouden Moeyaert en Minnebo zich ontwikkelen tot leidersfiguren in de lokale daensistische fractie. Terwijl Moeyaert eerder de middenstandsbelangen vertegenwoordigde, ijverde Minnebo vooral voor de totstandkoming van onafhankelijke vakverenigingen en mutualiteiten. Zo was hij actief betrokken bij de organisatie van een afdeling van de Onafhankelijke Boekdrukkersbond. Op het Congres van 16 januari 1898 werd hij tot lid van het Centraal Comité van de Christene Volkspartij gekozen. Even later hielp hij de doorbraak op politiek vlak realiseren. De eerste poging bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1898 mislukte. In 1903 was de constellatie hem gunstiger. Van toen tot 1914 zetelde hij onafgebroken in de Brugse gemeenteraad, van 1907 tot '11 zelfs als enige christen-democraat (vleugel-Daens). Reeds in zijn eerste interventie, op 2 januari 1904, drong hij aan op het gebruik van het Nederlands in de raad. Deze oproep zou hij - zonder veel succes trouwens - nog geregeld herhalen.

Uit zijn tussenkomsten in de gemeenteraad, enkele overgebleven redevoeringen en mondelinge getuigenissen blijkt dat er in zijn opvattingen geen scheiding gemaakt kon worden tussen zijn Vlaamsgezindheid, zijn godsdienstige overtuiging en zijn sociale bewogenheid. Dat alles vormde één coherent geheel. Zijn bijdragen in Het Recht van H. Plancquaert, Het Vrije Woord van Moeyaert, De Nieuwe Tijd en De Volkseeuw van priester Fonteyne, verschenen anoniem.

Op 25 december 1909 werd hij voor de duur van een jaar tot voorzitter van de partij gekozen. Verder maakte hij nog deel uit van de Brugse afdeling van de Vlaamsche Hoogeschoolcommissie.

Een medische ingreep, wegens de oorlogsomstandigheden en gebrek aan geneesmiddelen uitgesteld, had een fatale afloop.

LITERATUUR : R. van Eenoo, *Een bijdrage tot de geschiedenis der arbeidersbeweging te Brugge (1864-1914)* (Interuniversitair Centrum voor Hedendaagse Geschiedenis, Verhandelingen 4, 1959); - K. van Isacker, *Het Daensisme* (1965); - L. Wils, *Het Daensisme. De opstand van het Zuidvlaamse platteland* (1969); - A. Poorter, *De eerste demokraat*, in *Het Brugsch Handelsblad* (29 maart 1969); - F.R. [= F. Roose], *Bernard Minnebo*, in *Het Brugsch Handelsblad* (18 en 25 juli 1970); - F. Roose, *Bernard Minnebo. Volksvriend en gemeenteraadslid, Brugge 1867-1919*, in *De Vlaamse Stam*, jg. 6, nr. 7 (1970).

ROMAIN VAN EENOO